

รายการวิทยุ

ออกอากาศในวันพุธที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๙

ณ สถานีวิทยุกระจายเสียงพิจังเรดิโอ จังหวัดพังงา

คลื่น FM ๙๓.๗๕ เมกกะเฮิรต์ เวลา ๘.๓๐ - ๙.๐๐ นาฬิกา

ขนิษฐา : สวัสดีค่ะท่านผู้ฟัง พบกับสาระและกฎหมายน่ารู้จากศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดพังงา ในรายการ “วันนี้ที่พังงา” ซึ่งจะมาพบกับท่านผู้ฟังเป็นประจำทุกวันพุธ ในช่วงเวลา ๘.๓๐ - ๙.๐๐ นาฬิกา วันนี้ตรงกับวันพุธที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ ดิฉันนางสาวขนิษฐา กรัยภูมิ เจ้าพนักงานศาลยุติธรรมปฏิบัติการ กลุ่มงานช่วยพิจารณาคดี รับหน้าที่นำสาระและกฎหมายน่ารู้มาพูดคุยกับท่านผู้ฟังในวันพุธของสัปดาห์นี้ค่ะ โดยจะสลับหมุนเวียนกับเจ้าพนักงานศาลจากกลุ่มงานอื่น ๆ ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดพังงา ซึ่งจะทำให้ท่านผู้ฟังได้รับฟังข่าวสาร สาระและกฎหมายน่ารู้ในหลาย ๆ ด้าน อย่างครบถ้วนมากยิ่งขึ้นค่ะ

สำหรับช่วงแรกของวันนี้ ขอนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นวิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น ลักษณะ ๒ เกี่ยวกับการพิจารณาคดี มาพูดคุยกับท่านผู้ฟังค่ะ

มาตรา ๑๗๒ บัญญัติไว้ว่า “การพิจารณาและสืบพยานในศาล ให้ทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย เว้นแต่บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

เมื่อโจทก์หรือทนายโจทก์และจำเลยมาอยู่ต่อหน้าศาลแล้ว และศาลเชื่อว่าเป็น

จำเลยจริง...

จำเลยจริง ให้อ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟัง และถามว่าได้กระทำผิดจริงหรือไม่ จะให้การต่อสู้อย่างไรบ้าง คำให้การของจำเลยให้จดไว้ ถ้าจำเลยไม่ยอมให้การ ก็ให้ศาลจดรายงานไว้และดำเนินการพิจารณาต่อไป

ในการสืบพยาน เมื่อได้พิเคราะห์ถึงเพศ อายุ ฐานะ สุขภาพอนามัย ภาวะแห่งจิตของพยานหรือความเกรงกลัวที่พยานมีต่อจำเลยแล้ว จะดำเนินการโดยไม่ให้พยานเผชิญหน้าโดยตรงกับจำเลยก็ได้ ซึ่งอาจกระทำโดยการใช้โทรศัพท์วงจรปิด สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีอื่นตามที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา และจะสอบถามผ่านนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์หรือบุคคลอื่นที่พยานไว้วางใจด้วยก็ได้...”

เว้นแต่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๒ ตรี กำหนดวิธีสืบพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีไว้เป็นพิเศษเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานตามข้อ ๑๒ แห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. ๑๙๘๙ โดยมีมุ่งหมายมิให้เด็กได้รับผลกระทบทั้งทางร่างกายและสภาวะทางจิตใจจากกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งการตกเป็นเหยื่อซ้ำอันเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ต้นแบบและมาตรการทางปฏิบัติของสหประชาชาติว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อเด็กในสาขาการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา ประธานศาลฎีกาจึงอาศัยตามความในมาตรา ๕ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ไว้ดังต่อไปนี้ ออกคำแนะนำของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติต่อพยานที่เป็นเด็กในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีสาระสำคัญ คือ ให้ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่ และบุคลากรในศาลยุติธรรมพึงปฏิบัติต่อพยานโดยตระหนักว่าพยานมีความอ่อนแอและต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ เพศ และปัจจัยอื่นที่มีลักษณะเฉพาะของเด็กนั้น ๆ เพื่อป้องกันความรุนแรงหรืออันตรายที่อาจเกิดจากการมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในชั้นศาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งพยานซึ่งเป็นผู้หญิงและผู้เสียหายในความผิดที่เกี่ยวกับเพศ ซึ่งมีความอ่อนไหวและเปราะบางเป็นพิเศษ ศาลพึงจัดให้มีห้องพักพยานที่เป็นเด็กแยกต่างหากจากห้องพักพยานทั่วไป โดยคำนึงถึงความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยของพยาน ศาลพึงยึดหลักการสืบพยานโดยไม่ให้

พยาน...

พยานเผชิญหน้ากับจำเลย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๒ วรรคสาม ทั้งนี้ ศาลพึงรับฟังความกังวลในการมาเป็นพยานของเด็กและพึงให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดูแลให้ความอนุเคราะห์พยานตามสมควร

ช่วงนี้พักฟังเพลงกันก่อนสักหนึ่งเพลง แล้วกลับมาพูดคุยกันต่อในช่วงที่ ๒ ของรายการ ขอเชิญรับฟังค่ะ

ช่วงที่ ๒

ขนิษฐา : สำหรับคำแนะนำของประธานศาลฎีกาว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติต่อพยานที่เป็นเด็กในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๙ นั้น ออกตามความในมาตรา ๑๗๒ ตรี แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่กำหนดวิธีสืบพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีไว้เป็นพิเศษ ประกอบมาตรา ๕ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ประธานศาลฎีกาจึงออกคำแนะนำสำหรับการสืบพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่ และบุคลากรในศาลยุติธรรมพึงปฏิบัติต่อพยานโดยตระหนักว่าพยานมีความอ่อนแอและต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษที่เหมาะสมกับอายุวุฒิภาวะ เพศ และปัจจัยอื่นที่มีลักษณะเฉพาะของเด็กนั้น ๆ เพื่อป้องกันความรุนแรงหรืออันตรายที่อาจเกิดจากการมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในศาลชั้นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งพยานซึ่งเป็นหญิงและเป็นผู้เสียหายในความผิดที่เกี่ยวกับเพศซึ่งมีความอ่อนไหวและเปราะบางเป็นพิเศษ

ข้อ ๒ ศาลพึงจัดให้มีห้องพักพยานที่เป็นเด็กแยกต่างหากจากห้องพักพยานทั่วไป โดยคำนึงถึงความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยของพยาน

ข้อ ๓ ศาลพึงจัดให้มีเจ้าหน้าที่สำหรับประสานงานและดูแลพยาน โดยเจ้าหน้าที่ควรพาพยานและผู้ปกครองไปนั่งรอในห้องพักพยานที่เป็นเด็กหรือห้องสืบพยานที่เป็นเด็ก ในกรณีที่พยานเป็นเด็กหญิง เจ้าหน้าที่ดังกล่าวควรเป็นเพศเดียวกัน

ข้อ ๔ ศาลพึง...

ข้อ ๔ ศาลพึงยึดหลักการสืบพยานโดยไม่ให้พยานเผชิญหน้ากับจำเลย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๒ วรรคสาม และข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการสืบพยานคดีอาญาโดยไม่ให้พยานเผชิญหน้าโดยตรงกับจำเลย พ.ศ. ๒๕๕๖ อย่างเคร่งครัด

ข้อ ๕ ศาลพึงแจ้งให้พยานและผู้ปกครองหรือผู้ที่ดูแลพยานทราบถึงสิทธิและข้อมูลดังต่อไปนี้

- (๑) สถานที่ และวันเวลาที่ชัดเจนในการนัดสืบพยาน
- (๒) ประเภทของคดี บุคคลที่อ้างเด็กเป็นพยาน และความเกี่ยวข้องของพยานในคดีดังกล่าว
- (๓) ขั้นตอนการสืบพยานและระยะเวลาในการสืบพยานโดยประมาณ
- (๔) สิทธิในการได้รับความคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๖ ศาลพึงตรวจสอบบัญชีระบุพยานของทั้งโจทก์และจำเลยและสอบถามคู่ความว่า ประสงค์จะอ้างพยานที่เป็นเด็กหรือไม่ หากจะต้องออกหมายเรียกพยาน ศาลพึงออกหมายเรียกพยานและมีหนังสือถึงนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์โดยเร็ว และกำชับให้คู่ความดำเนินการส่งหมายเรียกให้พยานทราบล่วงหน้าก่อนวันนัดสืบพยานไม่น้อยกว่าสิบสี่วัน

ข้อ ๗ ศาลพึงคำนึงว่าการนำสื่อภาพและเสียงคำให้การของพยานในชั้นสอบสวนหรือนำคำเบิกความในชั้นไต่สวนมูลฟ้องมาใช้เป็นคำเบิกความในชั้นพิจารณาของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๒ ตรี วรรคสาม นั้น ก็เพื่อคุ้มครองพยานมิให้ต้องรับผลกระทบจากการมาเบิกความที่ศาลเกินสมควร ซึ่งไม่ต้องนำมาใช้กับกรณีจำเลยอ้างตนเองเป็นพยาน ฉะนั้นการที่ศาลจะนำมาตรการดังกล่าวมาใช้ ควรให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ศาลพึงตรวจดูสื่อภาพและเสียงดังกล่าวและพิจารณาถึงความจำเป็นและสมควร...

สมควรที่จะนำมาตรการนั้นมาใช้หรือไม่ โดยคำนึงถึงเพศ อายุ ประวัติ ความประพฤติ ภาวะแห่งจิตใจ สติปัญญา และสมัครใจของเด็ก ความหนักเบาแห่งข้อหา และปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

- (๒) ศาลพึงควบคุมมิให้คู่ความชักถามพยานซ้ำกับถ้อยคำของพยานที่บันทึกไว้ในชั้นสอบสวนหรือชั้นไต่สวนมูลฟ้อง กล่าวคือต้องเป็นการชักถามเพื่อให้ได้ความเพิ่มเติมเท่านั้น เว้นแต่ความที่บันทึกไว้ไม่ชัดเจนหรือบกพร่อง
- (๓) ศาลพึงควบคุมมิให้คู่ความถามค้านซ้ำไปซ้ำมาโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ทั้งต้องเป็นการถามโดยสุภาพตรงไปตรงมา ไม่ลวงให้พยานหลงผิดหรือเป็นการข่มขู่
- (๔) ศาลพึงอนุญาตให้คู่ความถามติงเฉพาะกรณีที่มีการถามค้านและเกี่ยวกับคำถามค้านเท่านั้น

ข้อ ๘ ในคดีที่มีการสืบพยานเด็กซึ่งเป็นผู้เสียหาย ศาลพึงพิจารณาคดีให้แล้วเสร็จภายในหกเดือน นับแต่วันตรวจพยานหลักฐานหรือวันนัดสอบคำให้การของจำเลย และให้กำหนดวันนัดสืบพยานต่อเนื่องไปจนกว่าคดีจะเสร็จการพิจารณาโดยไม่อนุญาตให้มีการเลื่อนคดี เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้

ข้อ ๙ ศาลพึงประสานกับนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ที่ร่วมสืบพยานว่า หากนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์รับทราบหรือพบเห็นว่าพยานรายใดอาจไม่ได้รับความปลอดภัยจากการที่ได้มาหรือจะมาเป็นพยานที่ศาล ให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์รับแจ้งให้เจ้าหน้าที่หรือศาลทราบทันที ในการนี้ให้ศาลพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ และระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยการคุ้มครองและค่าตอบแทนพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๑๐ หากการสืบพยานไม่สามารถกระทำให้เสร็จได้ภายในนัดเดียว ศาลพึงจัดให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์คนเดิมเข้าร่วมสืบพยานในนัดที่เลื่อนไป เว้นแต่มีเหตุจำเป็นหรือเหตุ...

หรือเหตุขัดข้องอื่น

ข้อ ๑๑ ศาลพึงรับฟังความกังวลในการมาเป็นพยานของเด็กและพึงให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดูแลให้ความอนุเคราะห์พยานตามสมควร

ข้อ ๑๒ ศาลพึงมีมาตรการป้องกันไม่ให้มีการบันทึกภาพ แพร่ภาพ พิมพ์รูป บันทึกเสียงหรือแพร่เสียงของพยานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับพยานที่อาจทำให้บุคคลอื่นรู้จักตัว ชื่อตัวหรือชื่อสกุลหรือโฆษณาข้อความที่เปิดเผยสถานที่อยู่ สถานที่ทำงาน หรือสถานศึกษาของพยานนั้น

สำหรับสาระและกฎหมายน่ารู้ ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ จะได้นำมาพูดคุยกับท่านผู้ฟังในโอกาสต่อไป

ก่อนจากกันในวันนี้ ขอนำบทพระนิพนธ์ชุด “ชีวิตนี้สำคัญนัก” ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “ไม่มีผู้ใดได้รับสิ่งที่ตนไม่ได้ทำไว้ด้วยตนเอง” ดังที่สมเด็จพระพุทธาจารย์โต ท่านตัดสินความระหว่างพระสององค์ว่า องค์ที่ถูกทำร้ายเป็นผู้ที่ทำร้ายก่อน ผู้ไม่เข้าใจเรื่องกรรมและการให้ผลของกรรม ก็จะคิดว่า สมเด็จฯ ท่านไม่ยุติธรรม ตัดสินเข้าข้างคนผิด แต่ผู้เข้าใจเรื่องกรรมและการให้ผลของกรรม ย่อมเข้าใจคำตัดสินของสมเด็จฯ ท่าน

ไม่มีผู้ใดจะได้รับสิ่งที่ตนไม่ได้ทำไว้ด้วยตนเอง

ทำไว้ในอดีต...มารับผลในปัจจุบันได้

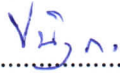
ทำในปัจจุบัน...ก็จะได้รับผลในอนาคตเช่นกัน

และอนาคตนั้น..ไม่หมายถึง ต้องข้ามภพชาติเสมอไป อนาคตในภพชาตินี้ก็ได

ดังนั้น...แม้เชื่อในเรื่องของกรรมและการให้ผลของกรรมหรือไม่เชื่อก็ตาม ก็ไม่สมควรเสี่ยงรับผลร้ายที่จะเกิดแต่การทำไม่ดี ความไม่ดีหนักหนาเพียงใด ยิ่งได้ผลร้ายแรงเพียงนั้น ยิ่งไม่สมควรเสี่ยงอย่างยิ่งที่จะทำความไม่ดีหนักนั้น...

ข่าวสาร...

ข่าวสารและสาระน่ารู้ทางกฎหมายจากศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดพังงาในสัปดาห์นี้ คงต้องพักกันไว้แค่นี้ก่อนนะคะ สัปดาห์หน้าขอเชิญท่านผู้ฟังติดตามรับฟังกันได้ใหม่ในเวลาเดียวกันนี้ กับศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดพังงา ในรายการ “วันนี้ที่พังงา” ขอขอบคุณท่านผู้ฟังที่ติดตามรับฟังกันมาโดยตลอด ลากันด้วยเพลงเพราะ ๆ อีกสักหนึ่งเพลงสำหรับวันนี้สวัสดิ์ค่ะ./

ลงชื่อ..........ผู้เรียบเรียง/ดำเนินรายการ
(นางสาวชนิษฐา กรัยภูมิ)
เจ้าพนักงานศาลยุติธรรมปฏิบัติการ
๑๙ กันยายน ๒๕๕๙

ลงชื่อ..........ผู้ตรวจสอบ
(นางสุภาวดี เทพลักษณะ)
ผู้อำนวยการสำนักงานประจำศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดพังงา
๑๙ กันยายน ๒๕๕๙

ลงชื่อ.....ผู้ให้ความเห็นชอบ
(นายบัณฑิต ถึงลาภ)
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดพังงา
๑๙ กันยายน ๒๕๕๙

